

BUDISZAVA/TISZAKÁLMÁNFALVA

FÖLDRAJZI HELYZETE

A település az északi földrajzi szélesség 45°-án és a keleti földrajzi hosszúság 20°-án helyezkedik el a dél-bácskai löszterazon, a Sajkás-vidéken, nem messze attól a szakasztól, ahol a löszterasz leereszkedik a Duna alluviális síkságára, a Duna árterületére, amelynek kezdetét a falu melletti rétpart jelenti. Az öt-hat méter magas rétpart számít annak a természetes védőgátnak, amely lehetetlenné teszi, hogy a Duna legmagasabb vízállása se veszélyeztesse a falut.

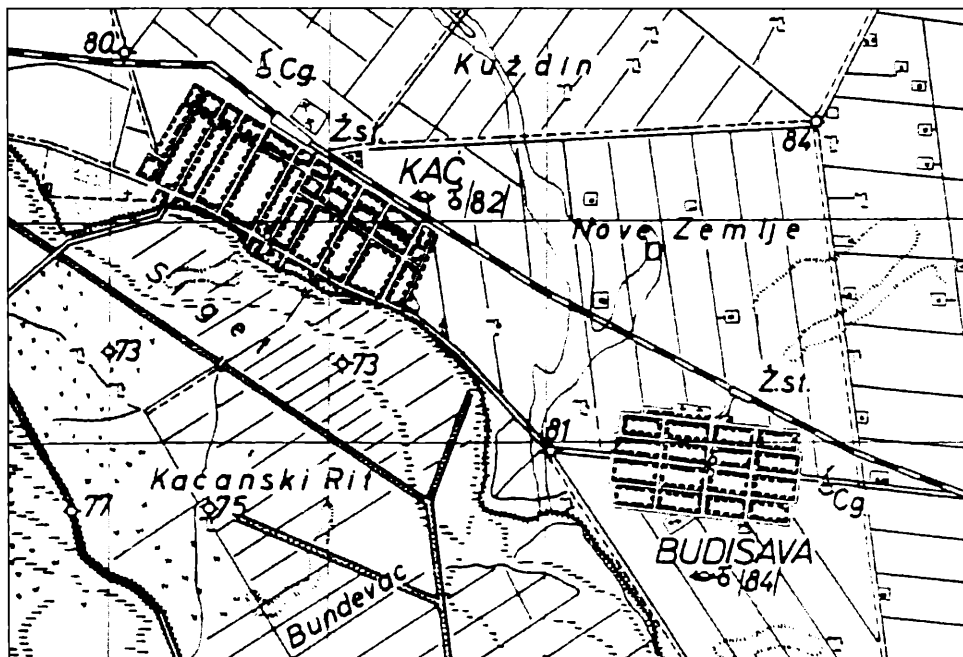
Átlagos tengerszint feletti magassága 84 m. Éghajlata kontinentális, legmelegebb hónap a július, leghidegebb pedig a január. A Római-sáncokon levő meteorológiai állomáson 1957. augusztus 14-én mérték a legmagasabb hőmérsékletet (39,9 °C-ot), a legalacsonyabb hőmérsékletet (-30,7 °C-ot) pedig 1963. január 24-én. A szelek közül legismertebb a kossava, amely másodpercenként 5–11 m sebességgel fúj, de elérheti a 27 m-t is. Általában véve száraz szél, amely a tavaszi hónapokban elég jelentős mennyiségű nedvességet von el a növényektől. Legtöbb csapadék május–júniusban és október hónapban esik, amikor a növényeknek és a talaj-előkészítő munkálatok elvégzéséhez a legtöbb nedvesség szükséges. Általában körülbelül 600 mm csapadék hullik évente, esős években ez lehet 880 mm, száraz években viszont csak 390 mm körüli. Az utóbbi időkben a száraz évek száma növekvőben van.

A falu Újvidéktől keletre, mindössze 18 km távolságra fekszik. Kedvező földrajzi fekvését a tartományi főváros közelsége, az Újvidék–Titel–Nagybecskerek aszfaltos út és vasútvonal, az Újvidék–Belgrád és az Újvidék–Szabadka–Budapest autótűt és vasút közelsége határozza meg. A túlnyomórészt jó minőségű, termékeny bácskai sztyeppi fekete föld szintén a jobb életfeltételeket teszi lehetővé. Káty, Kabol és Sajkásgyörgye kataszteri községekkel határos, területe 3212 kat. hold. Csak a település 1,9 km², aránylag szabályos téglalap alakú, hossza 1,9 km, szélessége 1 km körüli. Kelet–nyugat irányba épült, az utóbbi időben észak–dél irányba terjeszkedik. A falu főutcáját az Újvidék–Titel aszfaltút képezi, itt található a település fő épületei. A többi nyílegyenes utca merőleges erre az útra, tehát új keletű, tervszerű, pannon típusú településről van szó. Budiszava Újvidék peremvárosi települései közé tartozik, amely a falu arculatának gyors változását eredményezi.¹

---

¹ A rövid földrajzi bevezető Derkovics Erzsébet diplomamunkájából való (vö. DERKOVICS 1973).

A falu önálló községként 1955-ig létezett, akkor a fennálló járások és községek átszervezéséről hozott törvény alapján a szomszédos Káttyal alkotott egy községet, majd 1955-től Újvidékhez tartozik.

A település környéke